

Aan de gemeenteraad

Op 3 november 2025 stelde J.M. Nunnely (D66) ons schriftelijke vragen over Toekomst van het Rotterdamse mbo.

Inleidend wordt gesteld:

Onze economie en maatschappij draaien op veel hardwerkende mensen in praktische beroepen. De grote uitdagingen waar we voor staan, zoals de woningbouwopgave en toenemende vraag naar zorg, vragen om mensen die opgeleid zijn om deze problemen aan te pakken. De laatste tijd zien we dat het aantal afgestudeerden met een mbo-diploma daalt. Het aantal mbo-afgestudeerden is in 2024 ¹ landelijk onder de 150.000 uitgekomen.

D66 maakt zich zorgen om deze ontwikkeling. De huidige arbeidsmarkt vraagt om mensen die praktische vaardigheden beheren. Er zijn meer vacatures voor mbo-gediplomeerden dan werkzoekenden met een mbo-diploma. Met het oog op de economie van de toekomst moet er worden geïnvesteerd in kansrijke mbo-opleidingen die passen bij de veranderende arbeidsmarkt.

In aanloop naar de recente Tweede Kamerverkiezingen is verder gebleken dat verschillende partijen van plan zijn extra te bezuinigen op het mbo, terwijl juist dit onderwijs de ruggengraat vormt van onze economie. Veel partijen investeren niet structureel in een 'leven lang leren', terwijl dat juist essentieel is voor de arbeidsmarkt van de toekomst. De vraag is dus niet óf we het mbo kunnen betalen, maar of we het ons kunnen veroorloven om níet te investeren in vakmensen.

¹ <https://www.telegraaf.nl/binnenland/alarm-om-dalend-aantal-mbo-ers-volop-banen-en-hoog-salaris-maar-scholen-zien-het-niet-altijd-als-volwaardige-route/90854956.html>

In de afgelopen jaren is het mbo, wat D66 betreft, structureel ondergewaardeerd. Ook is het aantal vroegtijdige schoolverlaters op het mbo met 6% nog altijd hoog.² Het is belangrijk dat er meer waardering komt voor deze onderwijsstroming, zodat scholieren het mbo zien als legitieme studiekeuze en studenten met plezier hun opleiding afronden.

Gezien voorgaande hebben wij de volgende vragen aan het college:

Vraag 1:

Hoeveel mensen studeerden er vorig jaar af met een mbo-diploma in Rotterdam?

Antwoord:

Het aantal afgestudeerden met een mbo-diploma betrof vorig jaar 12.590 in de regio Rijnmond³. De mbo's in Rotterdam hebben een regionale functie.

Vraag 2:

Wat is de Rotterdamse trend rondom het aantal mbo-afgestudeerden? Is het aantal afgestudeerden in onze stad de afgelopen jaren gestegen of gedaald? Kan het college de stijgende of dalende trend verklaren?

Antwoord:

De mbo's in Rotterdam hebben een regionale functie dus wij hebben regionale data. De trend rondom de mbo-afgestudeerden varieert per mbo-niveau. Voor wat betreft mbo-niveau 1, 2 en 4 blijft in de regio Rijnmond het aantal leerlingen sinds 2017/18 ongeveer stabiel. Voor mbo-niveau 3 zien we een dalende trend sinds 2017/18.⁴

Het ministerie van OCW maakt een landelijke prognose voor mbo-studenten⁵:

- Er wordt een groei verwacht van het aantal entree-studenten (mbo 1) tot ongeveer 20.360 in 2027, met daarna een geleidelijke afname. Deze groei heeft naar verwachting te maken met de instroom vanuit immigratie, rechtstreeks of via internationale schakelklassen.
- De aantallen voor niveau 2 en niveau 3 lopen geleidelijk licht terug de komende jaren.
- Voor niveau 4 wordt nog een lichte toename tot 281.550 in 2030 verwacht, daarna volgt ook daar een geleidelijke afname.

De algemene dalende trend wordt vooral veroorzaakt door demografische ontwikkelingen. Het aantal jongeren in de studerende leeftijd neemt af.

² [https://www.nji.nl/databanken/cijfers/cijfers-over-voortijdig-schoolverlaten#:~:text=Percentage%20voortijdig%20schoolverlaters%20in%20vo,Dienst%20Uitvoering%20Onderwijs%2C%202025\).](https://www.nji.nl/databanken/cijfers/cijfers-over-voortijdig-schoolverlaten#:~:text=Percentage%20voortijdig%20schoolverlaters%20in%20vo,Dienst%20Uitvoering%20Onderwijs%2C%202025).)

³ [RijnmondInZicht - Ontwikkeling gediplomeerden naar onderwijsniveau \(AIZ 3.0\)](#)

⁴ [RijnmondInZicht - Ontwikkeling aantal gediplomeerden \(AIZ 3.0\)](#)

⁵ [Prognose aantal studenten mbo | Kerncijfers en indicatoren Middelbaar beroepsonderwijs | OCW in cijfers](#)

Vraag 3:

Hoeveel mbo-vacatures stonden er in het afgelopen jaar open in Rotterdam? Werden deze vacatures makkelijk vervuld, of was er een overschot aan banen?

Antwoord:

In de regio Rijnmond stonden in het vierde kwartaal van 2024 4.859 vacatures op mbo-niveau 3-4 open. In het derde kwartaal van 2025 betreft het 9.262 vacatures op dit niveau. Ook voor mbo-niveau 1 en 2 zien we een vergelijkbare stijging. Daar staan in het 3^e kwartaal van 2025 5.056 vacatures open in vergelijking met 2.463 vacatures vierde kwartaal 2024. Voor beide niveaus zien we dus een verdubbeling aan vacatures in vergelijking met vorig jaar vierde kwartaal.⁶

Vraag 4:

Hoe groot is het totale arbeidstekort bij mbo-functies in Rotterdam?

Antwoord:

Rijnmond In Zicht geeft voor de regio Rijnmond inzicht in de actuele stand en trends binnen het thema arbeidsmarkt. Werkgevers geven daarvoor aan hoe hoog het arbeidstekort ervaren wordt. We zien in het arbeidsmarktdashboard van Rijnmond In Zicht dat er sprake is van een neerwaartse trend, waarmee we kunnen zeggen dat werkgevers minder arbeidsmarkttekort ervaren op dit moment in vergelijking met vorig jaar⁷. Het is niet bekend wat het totale arbeidstekort is voor mbo-functies in Rotterdam.

Vraag 5:

Heeft het college gesproken met ondernemers die op dit moment een personeelstekort ervaren in banen met een mbo-functie? Zo ja, tegen welke problemen lopen ondernemers aan?

Antwoord:

Personeelstekorten op mbo-functies zijn er alom. In de arbeidsmarktregio Rijnmond wordt regelmatig met ondernemers gesproken over de arbeidsmarktkrapte. Eén van de problemen die ervaren wordt, is dat er te weinig instroom is van geschikte kandidaten, met name in de technische sectoren, bouw en infra, haven, zorg, onderwijs, veiligheid en mobiliteit.

Vraag 6:

Wat doet het college op dit moment om het arbeidstekort bij mbo-functies in Rotterdam tegen te gaan?

Antwoord:

De gemeente is op diverse fronten actief om te werken aan het terugdringen van de personeelstekorten, en dan met name die in de mbo-functies. Enkele voorbeelden waar het college aan werkt:

- Rijnmonds Arbeidsmarkt Perspectieffonds:
Het Rijnmonds Arbeidsmarkt Perspectieffonds (RAP) is een regionaal fonds dat zich richt op vermindering van personeelstekorten en meer participatie in de arbeidsmarktregio Rijnmond. Het fonds wil samen met werkgevers en organisaties investeren in innovatieve projecten die zich richten op instroom en behoud van werk.

⁶[RijnmondInZicht - Online openstaande vacatures naar opleidingsniveau \(AIZ 3.0\)](#)

⁷[RijnmondInZicht - Ontwikkeling tekorten aan arbeidskrachten \(AIZ 3.0\)](#)

- **Scholingsfonds Rijnmond:**
Scholingsfonds Rijnmond is er voor werkenden en werkzoekenden vanaf 18 jaar in de arbeidsmarktregio Rijnmond die zich willen om-, her- of bijscholen.
- **Stagepact:**
Het Stagepact Rotterdam is de lokale invulling van het landelijke Stagepact MBO (2023-2027), een samenwerking tussen gemeente, onderwijs, bedrijfsleven en studenten om de kwaliteit en toegankelijkheid van stages te verbeteren.
- **Aan-de-bak-garanties NPRZ:**
De AanDeBak-garantie is een programma van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) voor jongeren in Rotterdam-Zuid, dat hen een baan garandeert in sectoren met een tekort (zoals zorg, techniek, haven) na afronding van een mbo-opleiding, zodat ze zeker zijn van werk na het behalen van hun diploma en direct kunnen starten zonder te solliciteren.
- **Mbo-uitvoeringsagenda:**
De mbo uitvoeringsagenda betreft een plan om het middelbaar beroepsonderwijs in de stad te versterken, de aansluiting op de arbeidsmarkt te verbeteren en Rotterdam aantrekkelijker te maken als mbo-studentenstad, door investeringen in kwaliteit, samenwerking met onderwijsinstellingen en communicatie over de waarde van het mbo. Het is een gezamenlijke inspanning om studenten te binden en te zorgen dat ze goed voorbereid zijn op de vraag van de Rotterdamse economie.

Vraag 7:

Is het college het met D66 eens dat het mbo op dit moment structureel ondergewaardeerd wordt en dat er maatregelen moeten worden genomen om het mbo te stimuleren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Vanuit OCW is het beleid om het mbo gelijkwaardig te stellen aan overige opleidingssectoren. In Rotterdam onderschrijven we deze boodschap en dat uit zich in ons beleid wat verder uitgewerkt is in vraag 8 en 9 hieronder.

Vraag 8:

Wat zijn mogelijke maatregelen die het college kan nemen om het mbo evenveel te waarderen als het hbo en het wo?

Antwoord:

Het college werkt momenteel al aan gelijke waardering van het mbo. Vanuit het onderwijsbeleid en de mbo-uitvoeringsagenda is de afgelopen periode met het programma Rotterdam Studentenstad ingezet op het betrekken van het mbo bij alle studentenactiviteiten in onze stad. Het programma richt zich op het welkom heten van alle studenten en het vergroten van de studentenparticipatie, voor alle mbo, hbo en wo studenten. Met dit programma geven we invulling aan de motie 'Trots op het mbo' (22bb005711), waarin het college wordt gevraagd een aanpak te ontwikkelen samen met de mbo-instellingen waarin het belang van het mbo en de waardering voor mbo'ers tot uiting komt. Het college is van mening dat door mbo'ers als volwaardige studenten te betrekken via de activiteiten van Rotterdam Studentenstad er sprake is van gelijke waardering.

Ook is er in 2025 een Brede Rotterdamse Studentenraad gestart met studenten van alle instellingen. De eerste studentenraad in Nederland waar studenten van mbo, hbo en wo gezamenlijk optrekken. Ook heeft het college ingezet op de vorming van een studententeam binnen de gemeentelijke organisatie: een team van stagiaires van zowel mbo, hbo en wo studenten die binnen de gemeente werken aan gezamenlijke opdrachten. Tenslotte wordt er binnen het programma Rotterdam Studentenstad gewerkt aan de ontwikkeling van de diamantprojecten. Diamantprojecten zijn projecten in de stad waar door een team van mbo, hbo en wo studenten aan gewerkt wordt.

Vraag 9:

Heeft het college specifiek aandacht voor kansrijke sectoren binnen het mbo, met het oog op de economie van de toekomst? Zo ja, welke kansrijke sectoren heeft het college op dit moment geïdentificeerd?

Antwoord:

In het Coalitieakkoord 2022-2026 (Eén Stad) heeft het college de volgende doelstelling opgenomen:

Doel is om minimaal 6.000 Rotterdammers te begeleiden naar (nieuw) duurzaam werk. De focus ligt daarbij op sectoren waar grote tekorten zijn, zoals de zorg, de haven, het onderwijs, OV, veiligheid en techniek. Hiermee helpen we meer Rotterdammers aan werk én komt er meer en goed personeel beschikbaar voor bedrijven zodat we economisch kunnen groeien als stad.

Werk en Inkomen

Binnen werk en inkomen ligt de focus op de transitieopgaven (energie, digitaal, circulair) en de maatschappelijk cruciale sectoren (waaronder zorg, onderwijs, ov, veiligheid, techniek).

Daarbij wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van mbo-praktijkleren, zodat deelnemers werkend en lerend met behulp van mbo-praktijkverklaringen, mbo-certificaten of een bbl-opleiding (beroepsbegeleidende leerweg) hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Economie

Daarnaast heeft het college o.a. aandacht voor de innovatieve maakindustrie en richt ze zich op versterken van winkelgebieden, horeca en de bezoekerseconomie. Allen hebben een sterke mbo-component. In mindere mate geldt dit ook Life sciences and health/medtech. Daarnaast heeft het college de ambitie om de bedrijfsruimte in de stad te behouden. Dit gaat over meerdere sectoren, maar voor een groot gedeelte gaat dit wel over mbo-banen. Binnen de HCCE (Human Capital Coalitie Energietransitie) werken we samen in verschillende projecten en geven we via werkeninderotterdamsehaven.nl inzicht in en promotie aan alle haven georiënteerde (mbo)opleidingen.

Onderwijs/NPRZ

Het programma Gaan voor een Baan dat de gemeente Rotterdam met de gezamenlijke partners uitvoert in het Nationaal Programma Rotterdam Zuid heeft als doel dat meer leerlingen van Rotterdam-Zuid kiezen voor kansrijke beroepsopleidingen in de techniek, haven, logistiek en de zorg en in het bijzonder voor beroepsopleidingen met een AanDeBak-garantie (ADB).

Gaan voor een Baan is breed opgezet en richt zich op leerlingen vanaf groep 6 van de basisschool tot en met de uitstroom van het mbo naar de arbeidsmarkt met als hoofddoel: het vergroten van de (duurzame) kansen op de arbeidsmarkt van jongeren in Rotterdam-Zuid. Voor Zuid liggen de grootste kansen op de arbeidsmarkt in de techniek, haven,

logistiek en zorg. Het programma is daarom gericht op een hogere uitstroom van mbo-studenten in deze kansrijke sectoren. Het doel is dat 52 % van alle mbo-studenten in Zuid een opleiding hebben afgerond die toegang geeft tot techniek, haven, logistiek of zorg sectoren.

Centraal onderdeel van Gaan voor een Baan is de beschikbaarheid van ADB-garanties. Om het voor jongeren in Rotterdam-Zuid extra aantrekkelijk te maken om te kiezen voor een beroepsopleiding met hoge baankansen geven 18 werkgevers jaarlijks in totaal 871 van deze ADB-garanties af. Deze garanties zijn gekoppeld aan kansrijke mbo-opleidingen op niveau 2, 3 en 4.

Het totale programma stimuleert leerlingen al vanaf jonge leeftijd kansrijke sectoren te ervaren, te kiezen voor een opleiding in die richting, het diploma te behalen en daarna uit te stromen naar een kansrijke baan met economische zelfstandigheid.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten